

Beste René, Jeroen, Tjisse en Nettie,

Er zijn twee bestuurlijke overleggen gepland over oliewinning en waterinjectie Schoonebeek. Op 21 september een onderling overleg om een gezamenlijk standpunt te bepalen. Op 26 september bestuurlijk overleg met EZK ( ) en de NAM (Simon Vroemen).

Deze annotatie dient ter voorbereiding op het vooroverleg van 21 september. De bestuurders hebben al enige tijd geen gezamenlijk overleg gehad. Dit document doet een voorstel voor een regionaal standpunt en zet de stand van zaken op een rijtje.

- Welke punten willen bestuurders in ieder geval binnenhalen of overbrengen bij het overleg op 26 september?
- Er is al een paar maanden overleg. Helaas is er nog geen duidelijkheid over de wensen van de staatssecretaris van mijnbouw, terwijl die op de achtergrond wel door het proces heen lijken te spelen. Daardoor worden de plannen en de planning van de NAM regelmatig aangepast. Zo is er o.a. onduidelijkheid over wel of geen overgangperiode met injectie in Twente en daardoor onduidelijkheid over zowel een richtdatum voor het opstarten van operaties in Drenthe, als welke operaties daar dan plaats gaan vinden. Vinden de bestuurders het nodig dat de staatssecretaris zich duidelijk uitspreekt hoe hij de voortzetting van oliewinning in Schoonebeek voor zich ziet?
- Is het tijd voor een scherpere toon naar EZK?
- Afstemming over communicatie naar de buitenwereld.

Nota bene: EZK/NAM willen graag een bestuursakkoord met jullie tekenen (dit was door EZK voorzien voor eind dit jaar).

Regionaal standpunt

Voorstel voor regionaal bestuurlijk standpunt, gebaseerd op de diverse overleggen die wij ambtelijk met jullie gehad hebben.

Samenvattend:

1. Failsafe en verantwoorde oplossingen

Veilig en verantwoord voor mens, milieu, klimaat en ondergrond heeft hoogste prioriteit. Kom met failsafe oplossingen. Afsprakenkader, kwaliteitsborging, toezicht SodM etc. zijn nodig als stevig vangnet.

2. Betrek ons

Provincie, gemeentes en waterschap zijn democratisch gekozen overheidslichamen. Onze kiezers en volksvertegenwoordigers verwachten dat we ons actief opstellen in dit dossier. Houd hier rekening mee. Omgekeerd, als we onze rol niet kunnen vervullen, kan zich dat in het proces keren tegen elke oplossing, hoe goed die ook mag zijn.

3. Meerwaarde voor de regio

De regio waar de delfstoffen worden gewonnen hoort meerwaarde te ondervinden. De meeste inkomsten belanden nu bij de Staat. Naast de bijdragen van de NAM, verwachten wij ook substantiële bijdragen van de Staatssecretaris.

Om mee te werken/een akkoord te tekenen hebben de regionale bestuurders nodig:

- Openheid en transparantie over producten, planning en proces

- Een goed gebiedsproces en een eenduidig beeld daarover. De voorgestelde drie pijlers: vergunningen, ontzorging, en bijdrage zijn voor de bestuurders akkoord.
- Informatie:
  - Eerst alle informatie op tafel, dan pas een oordeel.
  - Alle hoeken van het speelveld, van stoppen tot maximale zuivering, werden en worden onderzocht. Er moet duidelijk gemaakt worden door wie en waarom er voor een oplossing gekozen wordt en waarom andere afvallen.
  - Duidelijkheid over de onafhankelijke toetsing van informatie. Er verschijnen op dit moment diverse rapporten van o.a. RHDHV in opdracht van de NAM. Achten de bestuurders het toereikend en zijn ze akkoord dat toetsing in het proces (TNO, Deltares, SodM etc) gebeurt (mits duidelijk toegelicht) of wensen ze ruimte in het proces zodat dit extra wordt georganiseerd (Commissie m.e.r., onafhankelijk expert)? En willen we ruimte in het proces om zelf met ons oordeel te wachten tot dit allemaal gereed is?
- Tijd voor politieke afstemming binnen en tussen colleges en raden/staten/waterschapsbestuur.
- Oplossing moet voldoen aan:
  - Aantoonbaar veilig en verantwoord
  - Beste technieken en materialen:
    - 'Failsafe' of in ieder geval kans op lekkage minimaliseren
    - Zo min mogelijk mijnbouwstoffen (een minimum is nodig en wettelijk verplicht)
  - Klimaat/energie als zwaarwegend criterium
  - Robuuste monitoring (jaarlijks rapporteren en toezicht op de hele keten)
  - Meerwaarde voor de regio
- Totaalverhaal voor korte en lange termijn. Als er sprake is van een fasering/tijdelijke oplossing dan moet de inbedding in de lange termijn oplossing duidelijk zijn. Geen getrapte besluitvorming (fuik).
- De vergunningsverlening moet in eerste instantie bij de Staatssecretaris liggen. Er kan pas sprake zijn van gemeentelijke en provinciale vergunningen als er landelijk over de hoofdzak is besloten.

Stand van zaken

Beschikbare info

- Herevaluatie Twente: hierin staat ook één en ander over Drenthe. De provincie en het waterschap hebben bestuurlijk gereageerd, Emmen en Coevorden ambtelijk op hoofdlijnen.
  - Opvallend dat injectie in Twente nog steeds het beste scoort.
- Concept m.e.r.-beoordeling: de scope hiervan was nog onduidelijk (alleen korte termijn oplossing?) en de conclusie t.a.v. veilig en verantwoord ontbrak nog. Provincie en gemeenten hebben gezamenlijk ambtelijk gereageerd.
  - Opvallend dat al wel aangekondigd werd dat er geen noodzaak voor een MER is.
- Concept-MKBA (Maatschappelijke Kosten en Baten Analyse): Provincie en gemeenten hebben gezamenlijk ambtelijk op hoofdlijnen gereageerd, het Waterschap heeft ambtelijk inhoudelijk gereageerd.
- Opvallende conclusie: de opbrengsten op landelijk niveau zijn zo hoog dat alle voor- en nadelen verder in het niet vallen. Belangrijk voor het gesprek over de regiobijdrage!
- De regionale kosten en baten komen niet goed uit de verf. Deze dienen een rol te spelen in het regionale bijdrage spoor.

Te verwachten info (het is ons nog niet duidelijk wanneer deze documenten gereed zijn)

- Definitieve m.e.r.- beoordelingsnotitie (opgesteld door NAM/RHDHV) en m.e.r.- beoordelingsbesluit (motivatie wel/geen MER nodig) van de Staatssecretaris
- Definitieve MKBA (opgesteld door CE Delft en TNO)
- Aanvullend onderzoek Drenthe (opgesteld door NAM/RHDHV): hierin worden de waterverwerkingsalternatieven in de Schoonebeek regio nader onderzocht en afgewogen middels een multi-criteria analyse.

Afbouw c.q. harde stop Twente

- Wij hebben een afbouwscenario van de NAM gezien, waarin Twente opnieuw wordt opgestart. Vervolgens komt gefaseerd capaciteit in Drenthe beschikbaar. Twente wordt dan gelijk op afgebouwd met deze Drentse capaciteit. Dit is een proces van ca. 2 jaar.
- De Staatssecretaris lijkt echter aan te sturen op een harde stop. De vergunningen in Twente zijn nu in orde, maar de Stas heeft NAM gevraagd die de rest van 2022 niet te gebruiken en NAM heeft hiermee ingestemd. In Twente is dit opgevat als een definitieve stop. Dit vraagt wel ook om een nieuw tijdschema vanuit de NAM.

Communicatie

- Wij stellen voor dat jullie met elkaar bespreken wanneer en op welke manier jullie willen communiceren met jullie raden/staten en met het brede publiek.
- Alles wijst er op dat de datum van 1 januari 2023 voor het opstarten van operaties in Drenthe niet gehaald gaat worden, maar dit wordt niet hardop gezegd. Hoe moet hierover gecommuniceerd worden met raadsleden en omwonenden?